

FELELŐS MEGYEI NAPLO

Előfizetési árak:

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4-50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9- K.
12 évre	12 K.	12 évre	18- K.

Előfizetési táblázat hátrélap első
11. sz. sz. sz.
Szerkesztési és szerkesztési
Székesfehérvár, 1917. június 1.
Egyes szám: 4 fillér.
Hirdetés díjazású szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Jegyezzünk hadikölcsön! A magyar nemzetnek most meg kell mutatnia a nagyvilág előtt, hogy bízék önmagában s hogy nemcsak vitéz seregében, hanem gazdasági forrásaiban is hatalmas erőkre támaszkodhatik.

A vármegye viharos közgyűlése után.

— Reflexiók a műfelháborodásra. —

Ami a választójogi kérdéssel kapcsolatban a vármegyeházán tegnap történt, azok felett nem szabad máról-holnapra napirendre térnünk; a közérdek megköveteli, hogy a közgyűlés egyes részleteit gombostűhegyére tűzzük s jól megvilágítsuk azokat. Főleg három részletét nézzük meg jól: a Griger-vihart, a Paizs-vihart és Leopold Lajos Tisza képét a külföld szemüvegén.

Griger Miklós dr. azt mondta, hogy az elfogadásra ajánlott javaslat a választójogi kérdésben való állásfoglalásáról burkoltan minttha a leomlott Tisza bálványának oltárán akarja egy kis áldozati bemutatást csinálni. Már pedig, ha ez érezhető ki belőle, akkor szembehelyezkedés a király akaratával. Dr. Griger emiatt bizonyos magyarózó klauzulát akart kapcsoltatni a javaslatához. Emiatt háborodott fel a munkapárt legnagyobb része csunyan, kiabálva, kiabálva a köbön, terrorizálva, a legkomolytalanabb viselkedést tanúsítva. Megengedjük, hogy a csendben maradt munkapárti résznek sem tetszett a felszólalás, de azért tudta, hogy mivel tartozik a szólásszabadságnak, a közgyűlés komolyságának és nem rendezett torokgimnasztikát. Hogy a felszólalásban semmiféle sértés nem lehetett, ez annyira világos, hogy még bizonyítani is szinte felesleges volna. Tiszát ugyebár a király ép a választójog miatt ejtette el; ha tehát annak a látszata forog fenn, hogy valaki ennek dacára mégis a Tisza-felgösznek törhetetlen híve, nagyon természetes, hogy nem lehet e tekintetben egy véleményen a királylyal. Es ha valaki az elfogadásra szánt javaslatban a Tisza felgösz látja burkoltan, más következtetést nem is vonhat le. Miért nem lett volna szabad egy bizottsági tagnak e véleményét kifejezni? Mi sértés van ebben? Gondolkozának csak komolyan és higgadtan azok a torokszakadtából kiabáló munkapártiak és sértegetők, ma már bizonyára szegényenlik elvárásukat. Ordítás helyett

kétféle válasz lehetett volna dr. Griger felszólalására. Az egyik: kijelentik, hogy az elfogadásra ajánlott javaslat nem Tisza felgöszét akarja kifejezni, hanem az igazi demokratikus és a mai viszonyok között megengedhető választójogi reformot követeli. Ez esetben tehát, szésem lehet arról, hogy a vármegye ellenkezésbe kerül a király akaratával. A másik: kijelentik, hogy igenis Tisza felgöszének a hívei. Ekkor pedig bármennyire is rettegnek a következménytől, tényleg úgy van, hogy a vármegyei munkapárt az a része, amely a zsvajvt rendezte, ellenkezésben áll a király akaratával.

Feljötténi e kellemetlen és súlyos következtetést érezve tért ki a munkapárt kiabáló része mindkét válasz elől, s helyette a legkönyebb kivertető utat, a botrány csinálást választotta. Rettegtek annak a gondolatától, hogy a királylyal való ellentétbe jutás vadját nyilvánosan és hivatalosan is hallja, ezért adta műfelháborodásában a sértegetést. A botrányt rendezők ez alkalommal hevesen éljeneztek Tiszát. Ugyan miért? Ez éjjenezésből épen azt lehetett következtetni, hogy titokban mégis Tisza választójogi reformjának hívei. A tündető munkapártiak itt tehát zsákutcába kerültek s abban csúfosan megrekedve a terrorral próbálkoztak a szorongatott helyzetből kievickélni. Számtalan evickélés volt. Annyira szánalmas, hogy még soká nem feleldhetjük el. De nem is szabad, mert ez epifogusnak a vármegyeházán folytatása lesz.

A második vihart dr. Paizs Gyula provokálta. Azzal gyanusította meg az ellenzéket, hogy pártpolitikától dobta bele a közvéleménybe a hősök választójogát. A fogalmakban konfuzus munkapártiak erre meg azt mondták, hogy nem sértés. Hát beszéljen az ember velük komolyan és értelmesen. Hát mi a meggyanusítás, ha nem ez? E meggyanusítás tapasztán nagyon helyes volt az a közbeszó, hogy furcsák a

munkapártiak. Mikor azok a bizonyos tiszta választások voltak, akkor épen ők használták ajánló cégéről az általános választójogot, most meg a rugkapálózás az ő részükre a leghevesebb. Ugyane meggyanusítás kaposán említette meg valaki azt is, hogy Paizs még nem rég az ellenzék soraiban volt. Erre kontrázott rá egy másik nagyon helyesen s a következőket mondta a mellette álló bizottsági tagnak: hogy dr. Paizs frontot változtatott, az mindenesetre az ő privát ügye és feltételezem, hogy meggyozódásból tette. Csak egy következtetést elfelejtett levonni a frontváltásból. Szavazói ellenzéki programmal választották meg. Mikor tehát elhagyta e programot, kötelessége lett volna mandátumát felajánlani szavazópolgárainak és megkérdezni tőlük, vajjon mint munkapárti kell-e nekik. Ha igen, rendben van a dolog. Ezt azonban Paizs elfelejtette. Kis feledékenység, fejezte be szatirikusan az illető.

A harmadik dolog: Leopold Lajos Tisza portréja. Leopold Lajos, a munkapárti komoly és higgadt tagja Tisza nagyságát iparkodott megrajzolni. Azt monddta, hogy Tiszának köszönhetjük, hogy a külföldön a mai prestízsnek örvendünk. Senki sem vonja kétségbe Tisza nagyságát, a dolog e beállításában azonban mégis téves. A mi prestízsünket nem Tisza csinálta meg, hanem a magyar katona, a nemzet bámulatos ereje a magyar katona Tisza miniszterelnöksége nélkül is ugyanaz a hős lett volna a Doberdón, Galiciában, a Kárpátokban és az összes frontokon. Ehhez Tiszának csak annyi köze van, mint minden magyar embernek. A nagyság elismerése mellett sem vagyunk hajlandók továbbá bálványként tekinteni rá, mert nagysága mellett még nagyobb árnyékok feketednek körülötte. Talán a külföld tulbecsülte értékét, prestízsünknek sok szatizkát az ő javára írja, mi azonban közelebről ismerjük itthon, mi érezzük az ő nagy árnyékának nyomasztó feketeségét. Elhibázott nemzetiségi politikájának a háboruban keserűen tapasztalt súlyos következményeit nem is említve, oszupán gazdasági bajainkat hoznak fel. Ha egyszer olyan pártatlan bálvány az a Tisza, miért engedte meg a háborus

kizsákmányolás oly hajmeresztő örvényét, mint a minőben fulladovunk most? Miért engedte meg az ország egyik legfontosabb társadalmi osztályának, a középosztálynak kolgusbokra jutását? És a kétségbejítő helyzet sok száz baját és bűnét kellene e címen felszámolnunk. Szóval kár Tiszát a Tarnasszus legmagasabb csúcsjára emelni, mer ha az igazság fényzórájával rávilágít az ember, könnyű onnan leparancsolni és szemtől-szemben csak Tisza Tiszának látjuk.

Kevés a rézgálic.

Hogyan lehet a permetezésnél takarékoskodni?

A háboruban a rézzel együtt a rézgálic sem maradt meg szabad kereskedelmi cikknek, ebből a szőlőműveléshez szükséges ányagból is a hatóság méri ki a porciókat.

Épen azért — pláne, ha permetezéskor esős időnk lesz a nyáron — a mennyiség nem elegendi ki a szükségletet. Azonban egy kis takarékoskossággal mellett a peronosporától így is megmenthetjük a szőlőinket.

Megkérdeztünk erre vonatkozólag egy megyei tapasztalt szőlősgazdát, s az a következő módot ajánlja a szűken mért rézgálic felhasználásánál:

A tapasztalat biznyítja, hogy nem a rézgálic nagy mennyisége, hanem az idejében teljesített permetezés hozza meg a kellő eredményt; nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a permetezés készítése lelkiismeretes munkásra legyen bízva.

Az első permetezéshez nem kell több, mint fél kgr. gálic hektóliterenkint, ez két holdankint 2 hektóliter vizet számítva, 1 kgr. gálic felhasználását jelent; persze szükséges, hogy jól közömbösített oldatunk legyen, és e művelethez okvetlen friss és nem állott mész használendő. A második permetezéshez vegyünk hektóliterenkint 1 kg.

Egyes szám ára 4 fillér.

gálicot és ha katasztrális holdankint 4—4 és fél hektoliter vizet számítunk, kell 4 és fél kg. gálic. A harmadik permetezést végezzük hektoliterenkint 1 és fél kgr. oldattal, ehhez ha kat. holdankint 6—6 és fél hektoliter vizet használunk el, akkor kell 9—9 és fél kgr. gálic, összesen tehát 15 kilogramm gálic kat. holdankint.

Normális időjárásban e mennyiség elegendő, de ha sok a csapadék, akkor úgy segíthetünk magunkon, ha a lezártak után kurtítjuk, ezáltal nemcsak gálicot, hanem kötözőanyagot is megtakarítunk; igaz, hogy az időelőtti kurtítás által a kacsok erősen nőnek, de ezen szorgalmas kacsolás által segíthetünk.

Székesfehérvár törvényhatóságának májusi közgyűlése.

Betöltött állások. — A tisztviselők háborus pótléka.

A Kállay-ügy utolsó felvonása.

Székesfehérvár nem nyilatkozott a választói kérdésben.

Választás lévén és politika kerülve szönyegre, az atyák izzó lelkesedésükkel száznál is többen fűtötték a nyári rekkenő hőségtől amugy is begyújtott közgyűlést természet. Mire a tisztviselők és városi alkalmazottak 93 ezer korona rendkívüli háborus segélyéhez értek, már alig volt két tucat a város gondjait lelkükön viselő férfiakból. A Mór megtette kötelességét — szavazott — a Mór elment spricerezni vagy pikolózni.

Ez a mi városbáznak.

Egyébként rendkívül boldognak érezzük magunkat, hogy a Kállay-hecc véget ért. Hónapok óta lidércként nyomta árva lelkünket. Mindenki tudja, hogy ez a szerencsétlen balek bevádolta a mi polgármesterünket, hogy két vaggon gabonát rejtget a szőlőjében. Akik ezt a hülye vádat hallottuk, egyszerűen számarásgáznak neveztük. Mert aki a mi polgármesterünkről ilyet elbiz, azt egyenesen Szerencsenországból szalasztották, ahol mindenki, még a miniszterelnök is lop. Eszerint mérte Fehérvárt is. Persze fogalma se volt Saára Gyuláról, erről az izig vérig puritán emberről, aki előbb belehalna, minthogy a közérdeket tudatosan károsítsa. Az újságok azonban nem így fogták föl a dolgot, nem azt mondták, hogy az ilyen vád simplex hülyeség, hanem heteken keresztül egyebet se tettek, mint ájudoztak, hogy ilyent! no de ilyent! A lojalis megbotránykozásokkal áradó cikkek egymás sarkát tiporák. Most aztán kivégezte Kállay urat elegánsan Széchényi főispán és ráduplázott Kerekes főjegyző és végét vetették a szófecsérlésnek. Csak egy maradt ki a nagyszabású ítéletmondásból, az, hogy Kállay lovag ur hónapokon át Fehérvár egész közönségén tipródott s ha a polgármesterünkkel szemben illetlenkedett, a polgárság is csak a csizmája sarkát érezte — napi 100 korona díjazás és elegáns városi fogatok ellenében. Székesfehérvár

közönsége azonban bizonyára tudomásul veszi, hogy a kemény virgácsoló ítélet nemcsak a polgármesterrel szemben, hanem a város közönségével szemben is elmarasztaló ítélet Kállay ur ellen — ha szóval nem is említették.

A politika nagyszerű volt. A Tisza Istvánt támogató munkapárt egy hét alatt elvet cserélt. Löwy Károly dr. a kormánypárti létári előharcosa a demokratikus és a magyarság szupremáciáját éberben vigyázó hadsereg élére állva villogtatta fringiját Tisza István ellenében. Csupán az általános, egyenlő és titkos jelszavak nem tetszettek neki, nem tudván, hogy e rejtelmek alatt mit hoz a jövő és merre kell igazodni. Egyébként teljesen egyetértett Holly Gézával, attól pedig a vélemények egész világa választotta el őt és pártját a multban: Hja! ma még nem tudjuk, ki lesz a kocsis és kinek a vendégszolgálatára kell majd annak idején felkapaszkodni. Demokraták leszünk még valamennyien.

A választáson két vélemény állott egymással szemben. Az egyik Bokor Attilában a tíz éves tisztviselőt nézte, akiről eddig senki rosszat nem mondott, s akit a háboru legborzalmasabb idején kutyakemény szerb golyó lyukasztott keresztül s aki még most is erről jajgat. Az ilyen embert illik megbecsülni. A másik párt Csitáry Emilben a kintinó tisztviselőt honorálta, ez két év alatt a legkiválóbb tisztviselő lelegejére küzdött föl magát s a hivatali és egyéni működéséről mindenki csak dicséretet mond s — bárhova állítják — mindig dicsősége lesz önmagának is, meg az állásának is. Győzött. Hasonlóan győztek le Koller Gyulát is, harmadik éve eszi a muszka fogság keserű kenyerét. Bizony bizony mondhatják: a háboru — itthon — nem a küzdő katonáknak szolgálatot igazságot.

A tisztviselők háborus pótlékát — amint előre látható volt — egyhangulag szavazták meg. Igaz, hogy erre a nagy dologra alig maradt két tucat a munkaméltányoló bizottsági tagokból.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

Elnök: Széchényi Viktor gróf.
Eldobók: a városi tanácsnokok és aljegyzők.

Jegyzőkönyvhitelítők: Nagy Ignác és Kuthy József dr.

Jegyzőkönyvhitelítés: június 6-án.

A legközelebbi rendes közgyűlés június 25-én lesz.

A „nagy” rekviráló. A napirend előtt Széchényi Viktor gróf főispán elégtételt szolgáltatott Saára Gyula dr. polgármesternek, mért egy labilis erkölcsi alapon álló egyéniség azelőtt vádolta, hogy nagymennyiségű gabonát elrejtett. Ez a mi érdemes és közüszteletben álló polgármesterünkkel szemben teljesen igazságtalan és gonosz vád, amelyet annál inkább is visszautasítunk, mert a polgármester az ő nehez hivatalt folytat a legnagyobb lelkiismeretességgel és önfelelőzással tölti be. (Eljenzés) Névtelen feljelentésekre semmit se kell adni. Ő is tucatszámra kap ilyeneket és kivétel nélkül a papirkosárba dobja őket. Kerekes Lajos dr. a tanács megbotrányozásának adott kifejezést Kállay ur otromba eljárása fölött. Nagy Ignác csupán arra volt kíváncsi, hogy megindították-e Kállay ellen a hatóság előtti rágalmasz miatt az eljárást? Megnyugtató válasz után a közgyűlés napirendre tért Kállay ur fölött.

Politika. Holly Géza dr. és társai a következő indítványt terjesztették a közgyűlés elé:

Mondja ki a közgyűlés, hogy Hevesvármegye azt az átiratát, amellyel a Tisza kormányának bizalmat szavazni kíván, tárgyalni nem kívánja, afelett napirendre tér.

Együttal Ötfele IV. Károly magyar királyhoz hálafelelőre intéz, hogy a jövődő kormányának feladatául tüzte ki a széles alapon alapon álló és a nemzet fiait által a háboruban teljesített rendkívüli erőfeszítésnek, úgy a magyar nemzeti állam létének megfelelő, tehát a magyar nemzet szupremáciáját biztosító általános, egyenlő, titkos választójog elvi alapjára helyezkedő választójog törvénybeiktatását és ezzel a magyar közélet demokratizálását.

A Tisza kormányról beszélni ma már nem aktuális. Ez a kormány eltűnt. Maga a magyar király gondoskodott eltűnéséről, amikor vele szemben a nemzeti demokrácia álláspontjára helyezkedett. Aki az államnak verét, pénzét, keresetét áldozatul hozza, azt nem lehet kizárni abból, hogy a magyar nemzeti állam életébe befolyjon. Másrészt a legélesebb elégedetlenséget szítja az, aki visszavonást készít akkor, amikor a legteljesebb egyetértésre volna szükség. Hátal kell adnunk az Istennek, hogy Szent István trónján olyan király ül, aki mindezt

belátva, maga vág utat a nemzeti jogok érvényesülésének.

A városi tanács Holly Géza dr. és társai indítványát szemben a napirendre tért indítványozza. Lelepett kormány iránt bizalmat, vagy bizalmatlanságot szavazni nem lehet. A mi Holly indítványának második részét illeti, azzal ez idő szerint nem foglalkozhatunk, hanem annak idején önállóan kell indítványt tenni a király iránt való bizalom és hála kifejezésére.

Löwy Károly dr. szert a közgyűlésen hallgatóságos megállapodás van arra nézve, hogy a háboru alatt politikával nem foglalkozunk. Tiszáról (Szabady József: — Bűneiről) nem kell most tárgyalni, miután letűnt az aktualitás színteréről. Neki aggodalmi vannak arra nézve, hogy bele lehet-e vonni a királyt a politikai tárgyalásokba. A királyi leirat nem tett említést az általános, egyenlő, titkos választójogról, tehát erről itt sem lehet szó. Egyébként kijelenti, hogy Holly Géza dr. indítványát a választójog demokratizálódását ő is helyesli.

Csöppentzky Mihály dr. szükéségesnek tartja a választás titkoságát, hogy megszabadulhassunk Tisza-féle választási erőszakoskodásoktól. Az egész világ, még Oroszország is a demokratikus választójog mellett foglal állást, tehát Magyarország se maradhat hátra.

Az állandó közbeszólásokkal és zúgásokkal tarkított beszédek elhangzása után névszerinti szavazás útján a közgyűlés 61 szóval 32 ellenében a tanács álláspontját fogadta el.

Az egyetemi hallgatókért.

Bilkei Ferenc a Markl és Ezed-éves ösztöndíjak kiutalványozását indítványozta. A tanács az indítvány elutasítását kérte. Bilkei Ferenc legnagyobb igazságtalanságnak tekinti a tanács indítványát részint az alapítók iránt, részint a szegény egyetemi hallgatók iránt. Békében 7000 egyetemi hallgató szokott az egyetemre beiratkozni. A háboruban közel 4000 iratkozott be. Az alapítványokból nem gyűjteményeket kell csinálni, hanem segíteni kell a szűkölködőkön. A közgyűlés egyhangulag elfogadta Bilkei indítványát s a közgyűlés a júniusi közgyűlésig előkészíteti a pályázatot.

Választások.

Az I. aljegyzői állásra megválasztották Csitáry Emil drt. 60 szavazattal, Bokor Atilla 39 szavazatot kapott. Csitáry azoánal letette az esküt és igen szép szavakkal köszönte meg a közgyűlésnek iránta megnyilvánuló bizalmát. (Eljenzés.)

Zavaros Aladár Simon Sándor helyére lépve a II. kapitányi állásra egyhangu lelkesedéssel Bokor Atillát választották meg.

A II. aljegyzői állásra Farkas Istvánt választották meg 61 szavazattal Koller Gyula dr. 35 szavazata ellenében.

Széchényi Viktor gróf főispán hivatali jogánál fogva Zavaros Aladár tiszteletbeli főkapitánynak nevezte ki. (Eljenzés.)

Élelmezés.

Holly Géza dr. és társai a tisztviselők és alkalmazottak lisszettel és zsirral való ellátása ügyében házi beszerzést ajánlott. Grósz Bernát a lisszterusitást helyesebb

elrendezését kívánta. Bilkei Ferenc minél előbb jobb beosztást követelt, hogy pl. a Vizivárosnak ne a Palotavároson kelljen a .lisztjét beszerezni.

Kerekes Lajos dr. a közel jövőben várható felsőbb rendelkezésektől vár utasításokat, s akkor az egész élelmezési rendszert újra szervezhetik.

Egy második népkönyha fölállítását az első sikere után föltétlenül szükségesnek mondotta ki a közgyűlés. Együttal meleg köszönetet és elismerést nyilváníttja Kovács A. Sándornak, mert az első népkönyhat közmegelegedése szervezte. Kovács A. Sándor elmondja, hogy nov. 1-től áll fenn a népkönyha s ez idő óta 42 ezer adag élelmet adtak ki, a mi 23,486 koronába került. Egy adagot 80 filléért adnak. A hetenkint kétszeri husnap jelentősen több kiadást okoz (egy adag 1.76) azonban a hullal napokon 40 fillérből is kiállíthatók az adagok. Eddig néhány ezer koronát is megtakarítottak. Sajnálattal jelenti ki, hogy a második népkönyhat szeptember előtt lehetett fen állíttani.

Gyöngyös tüzkárosultjainak

a közgyűlés 2000 korona segélyt szavazott meg.

Phoebus.

A polgármesteri jelentéssel kapcsolatban Weisz rámutat a Phoebus újabb botrányára, amit a honvédek színházi estélyen produkált. Kérde a polgármestert, hogy a megváltás ügye milyen stádiumban van? Saára Gyula dr. kijelenti, hogy a tárgyalás folyamatban van, jelenleg a főügyész elmélkedik fölötte s az újabb szakértők véleményétől újabb világosságot vár a sötétségben.

Hadikölcsön.

Városunk az előbbi hadikölcsönökhöz méltóan lombard-kölcsön alakjában újabb 200.000 korona hadikölcsönt jegyez.

A Dónát-kápolna alapjaiból 6000 korona hadikölcsönt jegyeznek.

Hadisegély.

Elek Gyula előterjeszti a városi tisztviselők és alkalmazottak hadisegélye ügyében történt tárgyalások eredményét. A bizottság által javasolt segély körülbelül megfelel annak a segélynek, amelyet miniszter utalványozott. Az egész segély 93 ezer koronát tesz ki. Ebből 51 ezeret az állam téríti meg a rendes rangostályában levő tisztviselők részére. A többi 42 ezer 760 kor. a város terhe, részint a kisebb pénztáraké, részint a házipénztáré: 35 ezer kor. A fedezetet az új adók jövedelméből reményli. A közgyűlés vita nélkül egyhangulag elfogadta a hetes bizottság indítványát.

Az utak.

Varga Elemér főmérnök az utak bazaltkövel való fedésére 21 ezer koronát kér. Péntes Imre és Lits Ferenc kifogásolják a Deák Ferenc utca aszfaltját. Varga Elemér kifejti, hogy 1913 novemberében oly rossz időben és sietve készítették az aszfaltot, hogy az nem lehetett jó. Most sem tudnak gyors és tökéletes munkát végezni. Örökös akadályokkal küzdve csak foltoznak. A Simor utcát, Gáz utcát és Horváth István utcát akarják befedni, a többi pedig tovább fedni. (Helyeslés.)

A náddal fejtett házak

dugdozása a háború után két évig lesz még megegyedve. Azután kötelezik a háztulajdonosokat, hogy 10 év alatt házaikat tűz általóbb anyagokkal fedjék

Az építési szabályrendeletet

megváltoztatják, amennyiben a Belvárosban 6, a külvárosokban 5, illetve 4 fillért kell befizetni a városnak egy köbméter beépített terület után. Telekeldarabolásokért 100—75—50 koronát kell fizetni.

Gábor György Kert utcai, Fister János Gáz utcai és Antal Ignác Honvéd utcai telekeldarabolási kérvényét a közgyűlés jóváhagyólag elintézte.

Rézgálc.

A miniszter 30 ezer koronáért 75 mm. rézgálcot juttatott a városnak.

A honvéd ker. parancsnoksági épületében bevezették 3200 kor. költséggel a vízvezeték és csatornázást, a honvédeknek elengedte a közgyűlés a színházbért, 8000 koronáért 6 drb. vízemelő szivattyút vásárol.

A közgyűlés fél 8 órakor véget ért.

Gyűjtünk gyógynövényeket.

Szilvámag 12 fillér, barackmág 24 fillér.

A m. kir. honv. minisztérium az idén is kéri a vadon termő gyógynövények begyűjtését. A tavalyi gyűjtés szép eredménye sok beteg katonának hozott enyhülést, az értékesítésből befolyt jövedelem pedig sok özvegynek és árvának törölte le könnyeit.

Az idén a munkáskezek hiánya folytán még nagyobb lesz a szükség a gyógynövényekben és így sokkal nagyobb mennyiségben kéri azokat beküldeni, Arnika, székfűvirág, cickafarkfűve, mári lapu, mezei zsurló, hársfavirág, beléndek, bodza, ezerejőfű, nadragulya, pipacsvirág, redősirozm, üröm ziliz, anyarozs, ökörfarkkóróvirág, erdei paiszka azok a növények, amelyekre különösen szükség van.

Ezekon kívül gyógyanyagoknak és olajoknak feldolgozható

barackmág, szilvámag cseresznyemág és szár, napraforgó és tökmág, továbbá vadgesztenye, gubacs és kőrishogár beküldését kéri.

Mindez anyagokról a Hadsegélyző Hivatal pontos utmutatót fizetett adott ki, s azt kívánatra bélyegekben beküldendő 50 fillér költségmegtérítés ellenében portómentesen megküldi.

A gondosan kiszáritott gyógynövényeket a Hadsegélyző Hivatal címére: Budapest V. Akadémia-utca 17 sz. alá kell küldeni. A csomagokat vasutón és postán díjmentesen adnatjuk fel, ha azokat "gyógynövény" jelzéssel látjuk el.

— Szeplő, májfoltt, pörsenés, arctisztatlanság ápolására, biztos hatáson szer a „Korona tejkrem” (ezelőtt Crème de Laktaine), és az párszori használat után az arcot báronsísimává és hófehérré teszi. Egy kis tégely 1.20 K. Nagytégely 2 K. Kapható Szűts Róbert gyógyszerárban.

Ha az a kívánsága, hogy szerettei minél hamarabb visszaérkezzenek a hadifogságból, ugy jegezzen hadikölcsönt!

HIREK.

— **Katonai kifintetés.** Szóts Ernő 10. huszárezredbeli százados a 8. osztály katonai érdemkeresztjét kapja a vitézségi érem szalagján.

— **Kifintetett táborilelkész.** Sandy János székesfehérvári hivatott, tábori lelkész a lelkészi érdemkeresztrel tüntették ki a vitézségi érem szalagján a kardokkal a harc terepen teljesített kiváló szolgálatait. Sandy János harmadik éve teljesít már lelkészi front szolgálatot, és az összes fronton megfordult.

— **Tiszteletbeli főkapitány.** Dr. Zavaros Aladár rendőrkapitányt, a bűnügyi osztály vezetőjét tb. rendőrfőkapitánnyá nevezte ki a főispán. Dr. Zavaros a háború kezdete óta katonai szolgálatot teljesít.

— **Primícia.** Kozáry György, Pécs egyházmegyei újművés ál-dozópap folyó hó 3-án vasárnap 10 órakor tartja első miséjét a Jézus Szíve templomban. Az újművés maunduktor dr. Klauz György apátkanonok lesz, a szentbeszédet Vargha Damján ciszt. r. áldozópap tartja.

— **Érettségi a főgimnáziumban.** Tegnap (szerdán) folytak le a helybeli ciszt. főgimnáziumban a szóbeli érettségi vizsgálatok Kárpáti Kelemen tankerületi főigazgató elnökletével. Az érettségit tett nyolc tanuló közül jelesen éret: Hoffer József. Jólérettek: Frank Géza, Gerő Paula, Hegyi István (harctérről jött meg érettségizni), Keserő Béla és Weill Bernát. Éretkek: Klein Miklós és Lauschmann Dénes.

— **A déli vasuti gépgyár munkásai béremelést kérnek.** A déli vasuti gépgyár munkásai 40 százalékos béremelést kérnek és 50 százalékos egyezményt. A hatalmas gépgyár munkásainak megbizottai Budapestre mentek, hogy az igazgatósággal a béremelés ügyét megtárgyalják. Az igazgató ság mindenesetre méltányolni fogja a munkásság-kérelmét s a bérmozgalmat, a mai viszonyok között e legfontosabb ügyet békésen és gyorsan megoldja. Ep nemrég adta meg az igazgatóság a munkásságnak az elmaradt munkaszalagot is, remélhető tehát, hogy ez az ügy is megoldást és kielégítést talál.

— **Betörés a szőlőhegyen.** Özv. Lukács Sándorné Öreghegyi szőlőjében betörők jártak és többféle ruhát elloptak. A rendőrség keresi a tolvajokat.

— **Urnapi programm a Lövészkeretben.** Urnapján délután érdekes szórakozás lesz Rác Pali muzsikája mellett a Lövészkeretben. A Hadsegélyző élelmiszer sorsolást rendez. Egy-egy darab szalonna, szalámi, sajt, hus, bab, burgonya, bor, rum, likőr stb. lesz a nyereménytárgyakat a közönség adja össze. Így már fölajánlottak egy tábla szalonnát és 10 darab karmanádilit, babot, lenosét, burgonyát. Akik e jótékony célú sorsolást adományokkal támogatni akarják, sziveskedjenek azt a Hadsegélyzőnek személyesen, telefonon vagy levelezőlap utján bejelenteni, megjelölve a felajánlott élelmiszert vagy italt. Megjegyzendő, hogy az ajándék a legcsekélyebb is lehet, mint pl. egy kiló bab vagy burgonya, avagy egy negyedliter rum stb. A nem romlandó élelmiszereket azonnal el lehet küldeni, a romlandókat pedig az ünnep előtti délután. Az ügyes idea a közönség köréből vetődött fel, így tehát biztosra vehető, hogy sokan fogják hozzájárulni. A Hadsegélyző eddigi elvét követve a

sorsjegyek ára a legminimálisabb lesz, hogy megterhelésnek senki se tekinthesse. A sorsjegyárúsítást a város urileányai végzik, azok, akik az elmúlt alkalmakkor is szivesek voltak közreműködni. A vállalkozó urileányokat felkéri, hogy sziveskedjenek a Hadsegélyzővel tudatni jelentkezésüket. Név szerint senkit sem kérnek fel, hanem mindenki ajánkozását köszönettel veszik.

— **A király a magyar mérnökökért.** Magyarország mérnök-egyesületei, a Mérnök- és Építész Egylet és a Magánmérnök Országos Szövetsége kezdeményezésére, június havában Országos Mérnökgyűlés megtartását határozták el. Országos gyűlésnek az a célja, hogy a mérnökségnek mintegy félszázados kívánságát a a mérnöki kamara felállítását ünnepelesen kérje és sűrűse a amint a most kibocsátott felhívás mondja: a harcból hazatérő mérnököknek, akik királyok és hadvezérek száz elismerésétől övezve igazolták, hogy a mérnöki tudás a nemzeti védelemnek is leghatásosabb eszköze, a babérrel együtt a törvénykönyvet is áttűnjtathassa, hogy az végre tudományukat és munkakörüket megvédje a hivatalnok ellen.

A mérnökök és építészek címe és munkaköre nálunk nincs törvényesen rendezve. Mérnöknek és építésznek címezheteli magát akárki, akár elvégezte a műegyetemi tanulmányokat, akár nem. Vállalatok és intézmények tisztviselőiknek megadhatják a mérnök, főmérnök címét, amikor akarják. A műszaki munkát, tanácsot- és tervet kereső közönség soha nem tudja, vajjon csakugyan mérnök-e az, akire nagy vagyoni munkát bíz. A cím kérdésén kívül azonban a mérnöki és építési gyakorlat is szabályozást igényel, mert itt az ideje, hogy azok a visszaélések, helytelenségek és hibák, amelyek a kérdés körül uralkodnak, végre megszűnjenek. A mérnökgyűlés előreláthatólag még június havában lesz s eddig a műegyetemi tanácsos és a két kezdeményező egyesületen kívül a Városi Mérnökök, a Szabadalmi Ugyvivők, a Felsőmagyarországi és az Aradi Mérnökök Egyesületei, továbbá az Építőművészek Szövetsége csatlakoztak a mozgalomhoz.

— **Elkésve.** A Fejérmegyei Napló csütörtöki száma a villanygyár jövőtől elkésve jelent meg, mert a telep csak 8 órákor indította meg az áramot és így gépeink éjjel készíthették el a lapot. Pár nap óta óráról órára későbbben kapjuk az áramot, egy hét alatt a három órától nyolc óra lett. Kivéve a vasárnapokat, no meg az ünnepeket. És akkor miért van előbb áram? Nem mondaná meg a villanygyár? A városnak az áramindítás kitöltése miatt erélyes rendszabályokhoz kell nyulnia, mert ez az ipari üzemetek létérdekeiben támadja meg. Mégis csak neveléséges beosztás az, hogy esti óráktól kezdve éjfélig éjgenek a lámpák és délután ne legyen áram, amikor nagy szükség van rá. Tessék visszaállítani az első megállapodást. 3 órától este 11 óráig legyen áram. Ez inkább a közérdek mellett szól, mint a 12 óráig való világítás.

— **Ménetrendváltozások** a Dv.-nél és a Máv-nál. A Délv. utasútnál 210. Számu személyvonat, mely Budapestről csak Székesfehérvárig közlekedett, jun 1-től tovább folytatja útját és pedig Székesfehérvárról indul d. u. 3 ó 57 p., Nagykanizsára érkezik este 8 ó 42. Viszont Nagykanizsáról újból fog jun. 1-től közlekedni a 209. számu személyvonat, s az Nagykanizsáról indul délelőtt 9 ó 12. Székesfehérvárra érkezik 1 ó 54 p., A Székesfehérvár Komárom vonalon jun. 1-től újból közlekedni fog a Székesfehérvárról délelőtt 11 ó 20 p. és a délután 2 ó 28 p., utóbbi Móra érkezik d. u. 5 ó., 03 p., Visszafelé Komáromból indul délután 5 ó. 35 p., Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 05 p., Móról indul délután 5 ó. 23 p., Székesfehérvárra érkezik este 6 ó. 21 p., Minde vonatok csak lehetőség szerint közlekednek.

A Máv. vonalán Veszprém felé közlekedő személyvonat jun. 1-től Székesfehérvárról 1 ó. 32 p. indul. Jutasra érkezik 2 ó. 53., Celdömökre érkezik délután 5 ó 18 p., Visszafelé Celdömökről indul d. u. 2 ó. 20 p., Jutasról indul 5 ó 00 p., Székesfehérvárra érkezik 6 ó. 14 p.

— **Boltonján hajszesz korpasodás, hajhullás ellen; ávegje 2 korona, Kapható Szűcs Róbert gyógyszerüzében.**

— **Legelőnyösebb hadikölcsön-jegyzés.** A hadikölcsönjegyzés legelőnyösebb módját a Székesfehérvári Hitelszövetkezet nyújtja. Nem csak hogy lombard kölcsönöket ad mindjárt a jegyzés pillanatában, tehát ékként a legmagasabb jegyzéseket is lehetővé teszi; de azoknak is megkönnyíti a jegyzést, akiknek meg egyáltalán nincs készpénzük. A hitelbetegek utján ugyanis bárki jegyezhet hadikölcsönt heti 20 filléres betétnekint 100 koronát. Pl. 2000 koronás jegyzéshez tehát mindössze 4 koronás hitelbeteget kell váltani. Tekintettel arra, hogy a mostani hadikölcsön még az eddigieknél is előnyösebb, jó lélekkel ajánljuk bárkinek, hogy akár a lombard kölcsön, akár hitelbeteget utján jegyezzen hadikölcsönt a Hitelszövetkezetnél. (Hivatalos helyiség Távirdu utca 6.; hivatalos órák: csütörtökön és szombaton délelőtt 9—12-ig.

Köhögés ellen kitűnően bevált háziszor a Störk-pasztilla. Egy doboz ára 60 fillér. Kapható Szűcs Róbert királyi téri gyógyszerüzében.

Színház.

Az Uránia mozgószínház hírei.

Az Uránia színház igazgatója közli:

Dorrit Weichler legszebb filmje a „Dorrit mulat” című Nordisk film kerül pénteken, szombaton és vasárnap az Uránia vásznára. A bohózatok, melyeket Dorrit Weichler kreált eddig, a legnagyobb elismerésben részesültek, e mostani képe pedig egy baktis huncutságait tárja elénk a legdiszkréttebb megjátszással. Előadások naponta fél 7 és fél 9 órakor.

Apollo mozgószínház hírei.

Apollo színház igazgatósága közli:

Sommementi ütközet. A görlicei ütközet és az ezt követő hadmozdulatok mellett a marnei és a sommementi ütközetek voltak eddig a világháború leghatalmasabb méretű harcái. Amit a modern haditechnika feltalált az ellenség pisztolására, az mind szerepet vitt a sommementi ütközetben. Pergőtűz, aknavető, tüzetű, irtó zatos készítás és a harcok egyéb fázisai mind szolgáltatottak egy-egy olyan momentumot, amit a bátor operatőr megközelíthetett s ezekből a hősi és izgalmas küzdelmek fotográfiájából készült az a komor, egyben fénséges film, amit az *Apollo-színház* mutat be pénteken, szombaton és vasárnap *Sommementi ütközet* címen. Előadások pénteken és szombaton fél 7 és fél 9 órakor, vasárnap 3, 5, fél 7 és fél 9 órakor. Rendes helyárak.

APRÓHIRDETÉSEK.

Bejárónó kerestetik, lehet fiatal lányka is. Vörösmarty-tér 5. földszint jobbra.

Azonnal felvétetik ügyes, jól írné olvasni tudó leány csomagoló-nőnek, Szűcs Róbert Városháztéri gyógyszerüzében.

Nemes krizantim-palánta különféle színű fajtaiból kapható: Széchenyi-utca 26.

A sárpentelei Intézőség takarmányrét ad ki harmados művelésre az arra jelentkezőknek. A művelésre szánt terület a székesfehérvári határ térszomszedságában levő alsósárréten felszük.

Uránia színház.

Pénteken, szombaton és vasárnap, jun. 1. 2 és 3-án:
Nordisk műsorok!
DORRIT WEIXER
: füzereplésével :

DORRIT MULAT

Vigjáték 3 felv.

A művészno legzebb filmje.

A HALAL KÜSZÖBÉN

Dráma az Alpok hófödte vidékeröl.

Utcai és piaci árústrásra magas jutalék mellett elárústrók kerestetnek. Tizennygy éven felüliek jelentkezhettek a kiadóhivatalban.

Modern portálós nagy üzlet-helyiség, Kossuth u. 4. számu hazban aug. 1-re, esetleg azonnal kiadó.

UJ LAP

pártokon-fetül álló keresztény-szoci. állás irányu politikai napilep, amely az egész országban elterjedt és mindnapon képekkel jelenik meg 8 oldal tartalommal, smé when minden hirt hoz röviden, fölértékes szósz perlas néltül.

UJ LAP valamennyi előf zetűjének és olvásójának minden ügyben teljeszen díjjala ut ad tantsot, felvilágosítást és utalgaztatást az minden nap az úletkekben és a Fejérmegyei Napló munkálkodó 4 filléres kaphato.

A MAGYAR KÖNYVPIACON

ORSZÁGOS FELTÖNÉST KELTETT

Dr. Vass József könyve:

Szent Agoston vallomásai.

CSINOS, IZLÉSES KIÁLLÍTÁSBAN
a két kötetes szép mű 6 koronáért

Horváthné és Rónayné könyvkereskedésében kapható. Kossuth-u.

Az első kiadás csaknem teljesen elfogyott.

Legszebb hadijótékonyaságot gyakorolja,

A VILÁGHÁBORU ÁRVÁIT SEGITI MEG,

HA LEVELEZÉSENE L ZARÓBÉLYEGÜL

—: A MŰVÉSZI KIÁLLÍTÁSÚ —:

dr. Prohászka Ottokár hadiárvaház

LEVÉLZARÓ BÉLYEGEIT

HASZNÁLJA. — KAPHATO:

Horváthné és Rónainé papirkereskedésében

Kossuth utca. — Két és tíz filléres levelzáróbélyek.

:—: Apollo-mozgószínház. :—:

Péntek, szombat, vasárnap,
június 1., 2. és 3-án.

:—: Nagyszerű háborus filmszenzáció! :—:

A SOMMEMENTI ÜTKÖZET

Eredeti hadifilm 3 részben.

A német vezérkar által felállított hivatalos kinematografiai központ megbízásából készült harcateri felvételek.

A sivatag királynője.

Dráma 2 felv.

Az öreg tengerész.

Vigjáték 1 felv.

Előadások: pénteken és szombaton fél 7 és fél 9, vasárnap 3, 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Rendes helyárak.